

**Резюме на проект по Фонд „Наука“ № 20004 – Конкурсна сесия 2020:
„Научни подходи към комплементарната и алтернативна медицина (КАМ)
– изследване на концепция, контекст и качество на живот“
Ръководител: Доц. д-р Десислава Иванова Ванкова, дмн**

Концепцията „комплементарна и алтернативна медицина“ (КАМ) обхваща неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху здравето и отразява съвременните социални движения за екологичен и здравословен начин на живот. Всеки трети европейски гражданин използва КАМ. Световната здравна организация (СЗО) и Европейската комисия (ЕК) подкрепят научните изследвания в КАМ-областта поради повишеното търсене, икономическата ефективност, ефикасността и благоприятния профил на безопасност при КАМ. Проектът обхваща последната фаза от научно изследване за мястото на КАМ в българското здравеопазване и е своеобразно включване на България в общоевропейската изследователска КАМ-мрежа.

Целта на настоящия интердисциплинарен приложен проект бе двукомпонентна: (1) да представи иновативната концепция КАМ и (2) да анализира и дисеминира научно-базирани доказателства, свързани с КАМ и с подобряване на качеството на живот в социално-медицински и клиничен контекст.

Материал и методи: Използваха се научни резултати от собствени изследвания, както и световния научен опит в областта на КАМ. Създаден бе микс-метод дизайн, при който се прилагат количествени и качествени изследователски методи. Проектът обхваща фазата на миксирането, анализирането и осигуряването на публичност на резултатите. Основната задача бе да се генерират и дисеминират сред обществото и в професионалните и студентски общности научни знания и доказателства, свързани с ползите от КАМ.

Резултати: За първи път в България се проучва и представя научно концепцията КАМ, затова и създаването на терминологичен справочник бе задължително условие за устойчив изследователски процес. Защитена бе дисертация от д-р И. Капинчева на тема „Комплементарна и алтернативна медицина – развитие и място в българското здравеопазване“, дисертацията за присъждане на ОНС „Доктор“. След ситуационен анализ се формулират

стратегически възможности, които са в основата на комуникационната и колаборативна научна работа на изследователския колектив. Дисеминацията на резултатите включва представянето им на европейско ниво чрез участие в международна изследователска мрежа за КАМ изследвания (The Global Initiative for Traditional Solutions to Antimicrobial Resistance (GIFTS-AMR)). Създаденият мултидисциплинарен екип представи научна продукция (дисертация, монография, кратък терминологичен справочник и публикации), осигуряваща убедителни доказателства за интегрирането на КАМ в българското здравеопазване и образование.